Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

20.06.2025 р. смт. Великодолинське

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, провідним інженером лісового господарства філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» АВДЄЄВИЧЕМ Олегом, лісничим Ширяївського лісництва Одеського надлісництва КЛОЧКОВИМ Володимиром, проведено 20.06.2025 року лісопатологічне обстеження насаджень Одеського надлісництва Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія), з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на **загальній площі 28,3 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, гектарів		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
					загальна	у тому числі площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб.	
Ширяївське (ур. " Саханка")	24	15	2,4		2,4	2,4	6Д3ЗКЛГ1ЧШ	51	0,70	2	17	18	150	3
Ширяївське (ур. " Саханка")	25	6	4,7		4,7	4,7	4Д34Я1ЧШ1ЯЗЛ	60	0,60	3	16	18	130	3
Ширяївське (ур. " Саханка")	27	13	9,0		9,0	9,0	10Д3+ВЗД+ЯЗЛ+ЧШ	55	0,73	3	15	18	130	3
Ширяївське (ур. " Саханка")	28	17	2,6		2,6	2,6	6КЛГ4АКБ	52	0,70	2	15	18	120	3
Ширяївське (ур. " Саханка")	28	8	2,2		2,2	2,2	4Д3ЗКЛГ3ЯЗЛ	59	0,70	2	17	20	150	3
Ширяївське	48	3	7,4		7,4	7,4	7Д3ЗКЛТ	35	0,60	2	12	14	75	3
РАЗОМ по лісництву			**28,3**		**28,3**	**28,3**								
ВСЬОГО ВСР:			**28,3**		**28,3**	**28,3**								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадження Одеського надлісництва Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині.

що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводять до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідуючим всиханням.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень всіх лісництв Одеського надлісництва Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибіркову санітарну рубку, дерева всіх листяних порід (дуб, клен, акація, ясен та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (заболонниками, вусачами, златками).

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені поодинокі плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрово – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смугасту стовбурову гниль корозійного типу.

Ділянки змішаного складу та чисті з головною породою дуб звичайний у Ширяївському лісництві характеризуються, в більшості, відмираючими та загиблими (сухостійними), з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100 %, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, стовбури дерев із всохлими водяними пагонами. Також планують відбирати поодинокі вітровальні сухостійні дерева, із зламами верхів та стовбурів. На стовбурах з відшарованою корою спостерігаємо по льотним отворам і личинкових ходах пошкодження стовбуровими шкідниками, а саме вусачами та заболонниками.

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Одеського надлісництва Філії відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: поодиноко заболонниками, вусачами, златками та із враженням насадження хворобами лісу (поодиноко східчастий рак листяних порід та стовбурові гнилі – викликанні плодовими тілами дереворуйнівних грибів).

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибіркову санітарну рубку не проведено.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Одеського надлісництва Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях, здійснити

заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 28,3 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Одеського надлісництва Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів.

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

Акт складений у 3-х примірниках:
1-й Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»;
2-й Південному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;
3-й ДСЛП «Херсонлісозахист».

Головний лісопатолог
ДСЛП «Херсонлісозахист» Ксенія МАЄВСЬКА

Провідний інженер лісового господарства
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олег АВДЄЄВИЧ

Лісничий Ширяївського лісництва Володимир КЛОЧКОВ